

Nota informativa

Març 2023

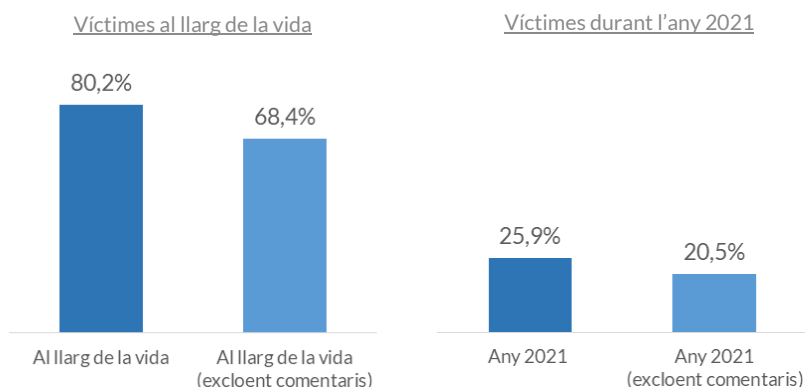
Data de publicació: 31 de març de 2023

8 de cada 10 dones enquestades residents a la comarca han patit com a mínim un fet de violència masclista al llarg de la seva vida

Els resultats de l'*Enquesta de violències masclistes a Catalunya (EVMC)* mostren que 8 de cada 10 dones enquestades residents al Vallès Occidental van manifestar haver patit, com a mínim, un fet de violència masclista al llarg de la seva vida (80,2%) (Gràfic 1). Si tenim en compte només els resultats de l'any de realització de l'enquesta, la proporció de dones víctimes de violència masclista se situa en el 25,9%, és a dir, 1 de cada 4 dones.

Aquesta operació estadística, impulsada pel Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, té com a objectiu donar una visió detallada de les formes de violència masclista i els diferents aspectes que s'hi relacionen i, entre d'altres qüestions, permet quantificar el nombre de dones que estan patint actualment algun tipus de violència masclista o l'han patit en algun moment de la seva vida.¹

Gràfic 1. Dones enquestades que han patit com a mínim un fet de violència masclista segons període de la victimització (%). Vallès Occidental. 2021

Font: Enquesta de violències masclistes de Catalunya 2021 (Departament de l'Interior).

En el concepte de violència masclista, l'enquesta contempla diverses manifestacions que la societat ja comença a identificar-les com a tal i que estan recollides a la *Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*. A més, cada tipus de fet es distingeix en funció de l'àmbit on s'ha produït (no parella,

¹ L'enquesta telefònica es va realitzar durant el novembre i desembre de 2021 a gairebé 10 mil dones de més de 15 anys residents a Catalunya. Cal recordar que el disseny de la mostra de l'EVMC, des del punt de vista territorial, només és significatiu per a les 9 regions policials en les quals el Departament d'Interior basa la seva acció. Qualsevol anàlisi per sota d'aquests estrats no pot garantir la representativitat o extrapolació estadística de les dades obtingudes, si bé ens ajuden a elaborar una anàlisi descriptiva força acurada. Només s'han inclòs els resultats per al Vallès Occidental els quals presenten un nivell de la mostra que assegurí la validesa del resultat. Per tant, per a les dades no disponibles a escala comarcal es proporcionaran les xifres del conjunt de Catalunya. Aquesta és la tercera enquesta que fa la Generalitat sobre violències masclistes a Catalunya. La primera es va publicar el 2016 i la segona, el 2019, específica sobre violències sexuals.

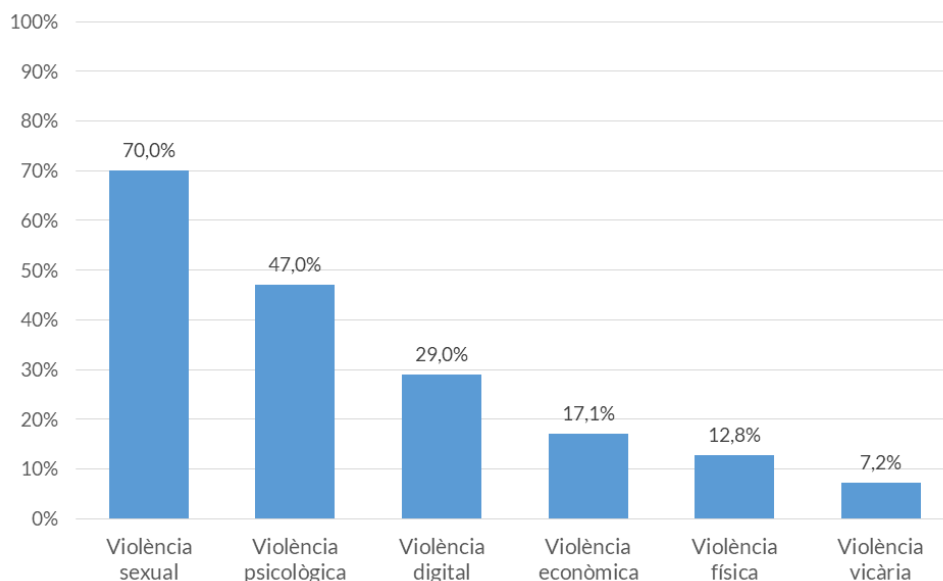
parella i exparella). Així, s'hi inclouen des de comentaris i gestos sexuals, exhibicionismes, violències sexuals digitals, tocaments amb violència i sense, amenaces, relacions sexuals sota coaccions o intimidacions psicològiques, assetjament sexual a la feina, agressions amb violència o intimidació, violacions i intents de violació. Però també d'altres més íntims i difícils de reconèixer com ridiculitzar, humiliar, fer sentir inferior o valorar-se poc a si mateixa, assetjar pel mòbil, control sobre on estava i sobre els diners propis o treure-li els seus fills/filles.

Si analitzem els resultats anteriors excloent els fets de violència masclista que siguin comentaris o gestos (Gràfic 1), la proporció de dones que han patit fets en tot el seu cicle vital (infància i edat adulta) disminueix fins al 68,4% i durant l'any 2021 se situa en el 20,5%.

A la comarca 7 de cada 10 dones enquestades han sigut víctimes de violència sexual al llarg de la seva vida i gairebé la meitat d'algun tipus de violència psicològica

La violència sexual és la que més han patit les dones enquestades del Vallès Occidental durant l'etapa adulta (70%) (Gràfic 2), aquesta xifra se situa gairebé 5 punts per sobre de la del conjunt de Catalunya (65,2%). A continuació, el tipus de violència que més han sofert és la psicològica amb gairebé la meitat de la mostra (47%), seguida de la violència digital (29%). Segons la informació del Departament d'Interior, aquest últim tipus de violència destaca per l'augment respecte als resultats de l'enquesta realitzada l'any 2019. També es tenen en compte altres violències com l'econòmica (17,1%), la física (12,8%) i la vicària (7,2%), que és aquella que té com a objectiu fer patir a la dona fent mal als seus éssers estimats, especialment fills i filles.

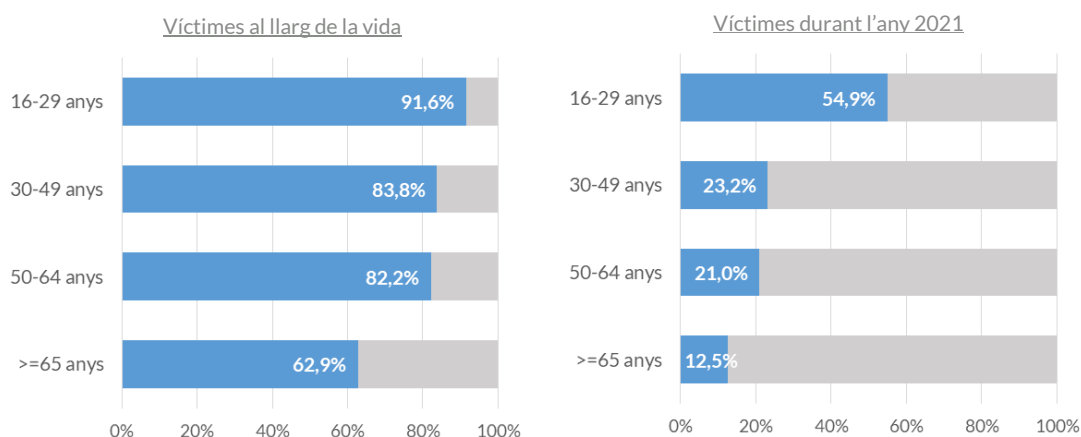
Gràfic 2. Tipologia de violència masclista en les dones enquestades que han patit com a mínim un fet de violència masclista des dels 15 anys (%). Vallès Occidental. 2021

Font: Enquesta de violències masclistes de Catalunya 2021 (Departament de l'Interior).

En relació amb els grups d'edat (Gràfic 3), la major part de les dones entre 16 a 29 anys ha afirmat haver estat víctima d'algun fet de violència masclista al llarg de la seva vida (91,6%). Aquesta proporció es redueix al voltant de deu punts en la franja de 30 a 49 anys (83,8%) i en la de 50 a 64 anys (82,2%), en canvi, disminueix fins al 62,9% en la d'edat més avançada. Si tenim en compte els fets ocorreguts en els darrers mesos de la realització de l'enquesta, més de la meitat de la franja més jove en va patir un (54,9%) i, aproximadament, 2 de cada 10 d'entre 30 i 64 anys es van trobar en la mateixa situació durant el 2021; mentre que el grup d'edat de 65 anys o més presenta la xifra més baixa (12,5%).

Gràfic 3. Dones enquestades que han patit com a mínim un fet de violència masclista segons període de la victimització i grups d'edat (%). Vallès Occidental. 2021

Font: Enquesta de violències masclistes de Catalunya 2021 (Departament de l'Interior).

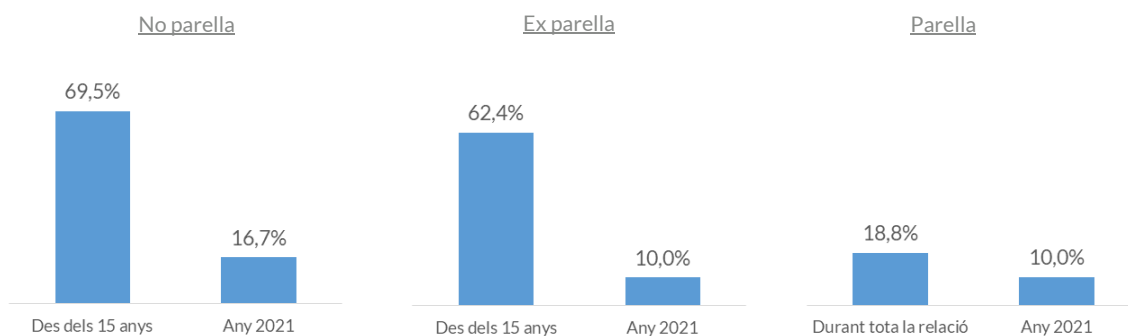
El 62,4% de les dones enquestades afirmen haver patit un fet de violència masclista per part de les seves exparelles i el 18,8% per part de les parelles actuals

Gairebé 7 de cada 10 dones enquestades han sofert algun tipus de violència masclista des dels 15 anys per part d'agressors sense cap mena de relació sentimental (no parella) i un 16,7% durant l'últim any (Gràfic 4). En l'àmbit català, el lloc on passen amb més freqüència les agressions masclistes són a les xarxes socials (38,8%), seguits per llocs d'oci (19,9%) i per l'espai públic (15,9%). A més, gairebé 7 de cada 10 agressions han estat perpetrades per persones desconegudes, un 32,4% per conegudes i un 0,5% per un familiar.

Quant als fets de violència masclista en l'àmbit de l'exparella, el 62,4% de les dones vallesanes enquestades han estat víctimes durant l'etapa adulta i un 10% durant el darrer any de la realització de l'enquesta. La forma de violència més patida en aquest àmbit ha estat la psicològica (58,4%), segons dades del conjunt català. És rellevant tenir en compte en quin moment de la relació van ocórrer aquests fets, atès que en el 45,4% dels casos encara eren parella, mentre que en el 40,3% van passar quan ja no ho eren, a més del 13,8% que van ser durant el procés de separació. Així mateix, en el 33,7% dels casos de dones que han sofert alguna violència masclista vivien infants a la llar i en un 31'8%, a més, aquests van presenciar fets.

Destaca el 18,8% de dones que han patit algun fet per part de la seva parella actual durant tota la relació i el 10% en el darrer any; en canvi, al conjunt de Catalunya aquestes xifres són inferiors, del 14,5% i del 7,9%, respectivament. En l'àmbit català el tipus de violència més habitual dins la parella també és la psicològica (20%).

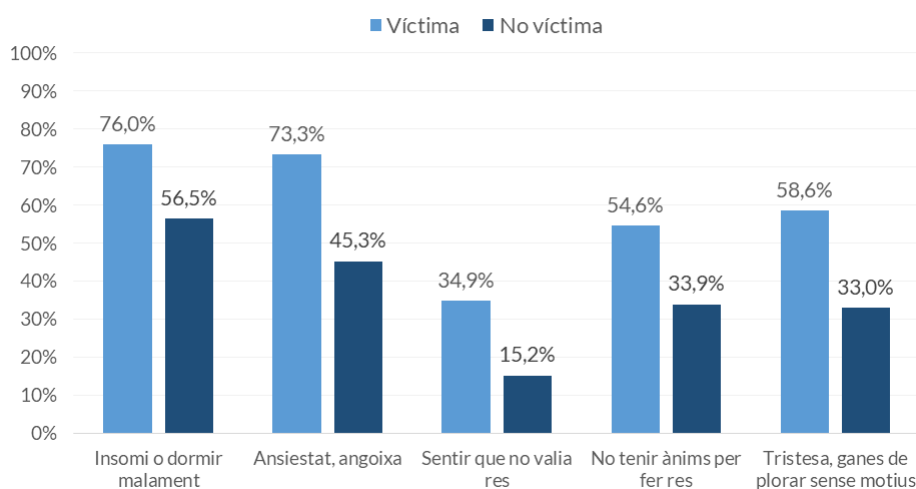
Gràfic 4. Dones enquestades que han patit com a mínim un fet de violència masclista segons àmbit de la violència (%). Vallès Occidental. 2021

Font: Enquesta de violències masclistes de Catalunya 2021 (Departament de l'Interior).

A l'enquesta també s'ha volgut tenir en compte les conseqüències en el benestar psicològic de les dones que han estat víctimes d'un fet de violència masclista per poder comparar quin és l'impacte d'aquest tipus d'agressions. A totes les situacions preguntades, les dones enquestades residents a Catalunya que han estat víctimes com a mínim d'un fet de violència masclista durant el 2021 tenen proporcions més elevades en els símptomes de malestar emocional que les que no ho han estat. El 76% de les dones víctimes han patit insomni o han dormit malament, davant del 56,5% que no ho han estat. També, 7 de cada 10 víctimes ha sofert ansietat i angustia (73,3%), gairebé 30 punts per sobre d'aquelles que no han estat víctimes. Així mateix, s'observen diferències de més de 20 punts entre les dones víctimes que han sentit que no valien res, les que no tenien ànims per fer res i les que estaven tristes i tenien ganes de plorar sense motius, amb les que han experimentat aquestes mateixes situacions, però no han estat víctimes d'un fet masclista en els darrers mesos de la realització de l'enquesta.

Gràfic 5. Dones que han manifestat "Sovint" o "Molt sovint" en la pregunta de benestar psicològic durant l'any 2021 (%). Catalunya. 2021

Font: Enquesta de violències masclistes de Catalunya 2021 (Departament de l'Interior).

El 14,6% de les dones de la comarca enquestades afirmen haver patit un fet de violència masclista en l'àmbit laboral. A nivell català, destaquen les dones que no tenien contracte i les que el tenien temporal amb una proporció més elevada d'agressions.

A l'enquesta també es tenen en compte fets de violència masclista ocorreguts durant la infància. A Catalunya, una de cada tres dones enquestades (33,6%) van patir algun tipus de violència masclista en aquesta etapa, sent els més freqüents els comentaris, gestos sexuals o exhibicionisme (29,7%), seguits de tocaments sexuals a ella o obligar-la a fer-los (11,5%) i missatges no volguts de contingut sexual (4,4%). Aquests fets van ser perpetrats principalment per persones conegudes (42%) i familiars (29,5%).

Finalment, tot i els avanços en el reconeixement i la prevenció de les violències masclistes, a moltes dones encara els consta denunciar. Només un 18,4% de les dones enquestades que manifesten haver patit fets delictius van interposar una denúncia. Entre les raons de les dones que han decidit no denunciar destaquen: la dificultat de recopilar proves (16,2%); considerar que no eren comportaments que s'havien de denunciar (12,5%); per por a rebre més violència (10,3%); per tenir sentiments de culpa, vergonya o bloqueig emocional (7,8%); i per protecció als infants o família (6,8%).